

**Mamo, Tato
sprawdź jak
widzę !**

**Ocena umiejętności widzenia dziecka
w pierwszym roku życia**

Szanowni Państwo!

Broszura, którą trzymają Państwo w rękach ma na celu pomóc Wam w codziennej obserwacji funkcjonowania wzrokowego dziecka.

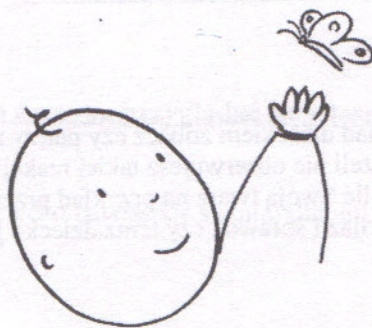
- * Zamieściliśmy w niej proste ćwiczenia, które umożliwią Państwu wykrycie nieprawidłowości w widzeniu Waszego dziecka. Większość z nich możecie przeprowadzić podczas zabawy.
- * Do ćwiczeń wykorzystajcie ulubione zabawki dziecka (ważne jest by były one niezbyt duże, w pierwszym miesiącu życia w czarno-białych kolorach, potem o intensywnej barwie).
- * Pamiętajcie by dać dziecku wystarczającą ilość czasu na reakcję.
- * Jeżeli podczas ćwiczeń zauważycie Państwo niepokojące zachowania dziecka (inne niż przy opisie ćwiczeń) możecie zgłosić się do lekarza okulisty.

Pamiętajcie jednak, że nie wszystkie dzieci mają takie samo tempo rozwoju i pewne funkcje mogą pojawić się u nich trochę później.

Mieście na uwadze również fakt, że niektóre dzieci (np. z uszkodzonym słuchem, aparatem ruchowym) nie będą w stanie wykonać pewnych zadań i nie oznacza to uszkodzenia wzroku.

U dzieci mogą pojawić się także inne reakcje niż te, które opisaliśmy przy ćwiczeniach. Na przykład intensywne poruszanie rączkami i nóżkami, zastyganie w bezruchu, gaworzenie, uśmiech, szerokie otwieranie oczu.

Mamy nadzieję, że broszura ta będzie dla Państwa bardzo przydatna. Zachowajcie ją lub przekazcie znajomym, którzy mają małe dziecko. Niech to będzie nasza wspólna troska o zdrowie przyszłych pokoleń.

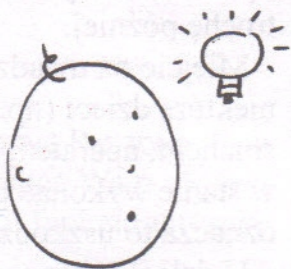

PIERWSZY MIESIĄC

Dziecko reaguje na światło.

Sprawdź:

*Czy dziecko odwraca głowę w kierunku okna, wpatruje się w światła, jasne ściany.

Dziecko utrzymuje spojrzenie na kontrastowym przedmiocie.

Sprawdź:

*Pokaż dziecku z bliskiej odległości od twarzy (20-30 cm) czarno-biały przedmiot. Dziecko powinno zauważyć go zatrzymać na nim spojrzenie przez kilka sekund.

Dziecko reaguje na twarze bliskich osób.

Sprawdź:

*Pochylając się nad dzieckiem zobacz czy patrzy na Twoją twarz. Jeżeli nie obserwujesz takiej reakcji, spróbuj podkreślić swoją twarz na przykład przez mocniejszy makijaż i sprawdź czy teraz dziecko ją zauważy.

Dziecko podąża wzrokiem za wolno poruszającym się przedmiotem.

Sprawdź:

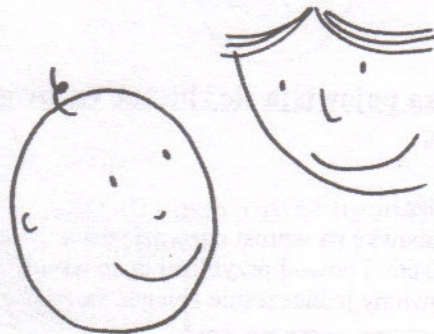
*Umieść zabawkę na wprost oczu dziecka i powoli przesuwaj ją prawą stroną. To samo ćwiczenie wykonaj w lewą stronę. Dziecko powinno podążać oczami za zabawką do 45-60 cm w obu kierunkach (może przy tym poruszać głową).

DRUGI - TRZECI MIESIĄC

Dziecko uśmiecha się w odpowiedzi na uśmiech

Sprawdź:

*Uśmiechnij się do dziecka i zobacz czy ono uśmiechnie się do Ciebie.

Dziecko zaczyna przyglądać się własnym dłoniom.

Sprawdź:

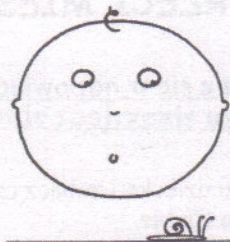
* Czy dziecko bawiąc się swoimi dłońmi patrzy na nie.

Dziecko śledzi wzrokiem poruszający się przedmiot.

Sprawdź:

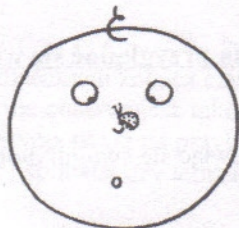
- *Umieść kolorową zabawkę na wprost oczu dziecka i poruszaj nią w różnych kierunkach (od prawej strony do lewej, od góry do dołu, po skosie i po okręgu). Dziecko powinno podążać za nią wzrokiem.

U dziecka pojawiają się zbieżne ruchy gałek ocznych.

Sprawdź:

- *Pokaż zabawkę na wprost oczu dziecka w odległości około 60 cm. i powoli przybliżaj ją do nasady nosa. Oczy powinny jednocześnie zbiegać się w kierunku nosa.

CZWARTY - PIĄTY MIESIĄC

Dziecko wyciąga ręce w kierunku przedmiotów znajdujących się w zasięgu jego rąk.

Sprawdź:

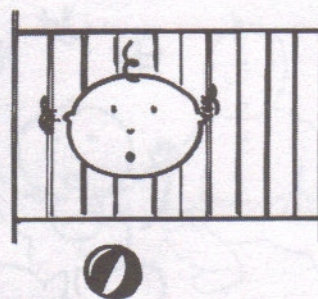
- *Czy dziecko widząc ulubioną zabawkę wyciąga po nią rękę i patrzy na nią. Czy dziecko patrzy na zabawkę, gdy się nią bawi (np. kiedy nią potrząsa lub przekłada z ręki do ręki).

Dziecko potrafi obserwować upadające i toczące się zabawki.

Sprawdź:

- *Czy po wyrzuceniu zabawki z łóżeczka dziecko spojrzy przez chwilę na podłogę próbując ją szukać.

Dziecko przenosi spojrzenie z jednego przedmiotu na drugi.

Sprawdź:

*Pokaż dziecku takie same (lub podobne) zabawki, jedną z prawej, drugą z lewej strony. Porusz jedną z nich, sprawdź czy dziecko patrzy na nią. Następnie porusz drugą zabawką i zobacz czy dziecko przeniosło na nią spojrzenie. Powtórz kilkakrotnie to ćwiczenie pokazując zabawki w innych obszarach pola widzenia.

SZÓSTY - SIÓDMY MIESIĄC

Dziecko reaguje na obiekty pokazywane w całym obszarze pola widzenia.

Sprawdź:

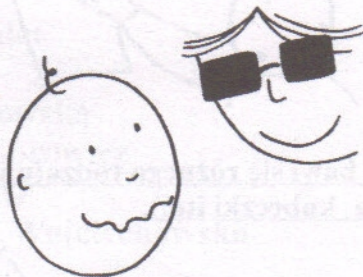
* Pokazuj dziecku ulubioną zabawkę w różnych obszarach pola widzenia (z prawej, z lewej, od góry, od dołu) i obserwuj czy dziecko reaguje na nią (uśmiecha się, wyciąga rączki).

Dziecko rozpoznaje dobrze znane mu osoby. Może zauważać zmiany w wyglądzie osób z najbliższego otoczenia.

Sprawdź:

*Zmień coś w wyglądzie swojej twarzy (np. załóż ciemne okulary, czapkę, zmień fryzurę). Podejdź do dziecka nic nie mówiąc. Zaobserwuj czy reakcja dziecka na Twoją twarz jest inna niż zwykle.

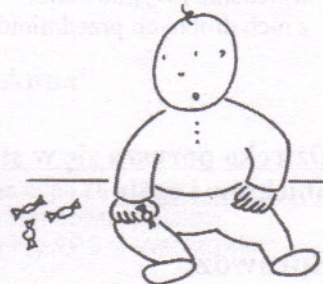

ÓSMY - DWUNASTY MIESIĄC

Dziecko zaczyna interesować się małymi przedmiotami (patrzy na nie i próbuje po nie sięgać).

Sprawdź:

*Połóż przed dzieckiem kilka drobnych przedmiotów (np. kolorowe groszki cukiereczki). Sprawdź czy patrzy na nie i próbuje po nie sięgać.

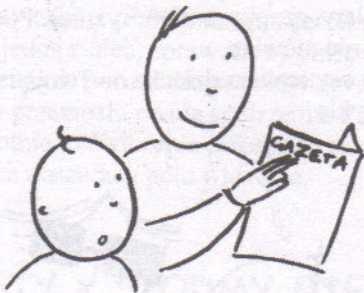

Dziecko zaczyna interesować się oglądaniem książeczek.

Sprawdź:

* Pokaż dziecku książeczkę i obserwuj czy patrzy na kolorowe obrazki.

Dziecko bawi się różnego rodzaju pojemnikami (pudełka, kubeczki itp.).

Sprawdź:

* Czy dziecko patrzy na to, co robi podczas otwierania, zamykania pojemników, wkładania i wyjmowania z nich drobnych przedmiotów.

Dziecko porusza się w stronę interesujących go obiektów i osób.

Sprawdź:

* Czy przemieszcza się w kierunku osoby lub ulubionej zabawki. edv ia zauważyć.

Materiał został merytorycznie zaopiniowany przez:

dr Grażynę Walczak

Specjalistę w dziedzinie wczesnej rehabilitacji dzieci z uszkodzonym wzrokiem - pracownik naukowy APS

dr Małgorzatę Walkiewicz

Specjalistę w dziedzinie terapii widzenia dzieci z uszkodzonym wzrokiem - pracownik naukowy APS

Opracowanie:

Anna Iwanowska

Kamila Kasprówicz

Kamila Miler

Małgorzata Wojciechowska

Koło Naukowe Wczesnej Rehabilitacji Dzieci z Uszkodzonym Wzrokiem przy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej 02-353 Warszawa, ul. Szczęśliwicka 40 tel.: (0-22)822-16-31 wew. 66

Ilustracje:

Katarzyna Miszczak -Mijakowska

Skład graficzny:

Agencja Reklamowa "Anna"

tel: 0-601-16-16-41

Wykonanie i rozprowadzanie kopii za zgodą Koła Naukowego Wczesnej Rehabilitacji Dzieci z Uszkodzonym Wzrokiem przy APS w Warszawie

Mamo,

Tato sprawdź

jak widzę ! Mamo,

Tato sprawdź jak

widzę ! Mamo, Tato

sprawdź jak widzę

Mamo, Tato sprawdź

jak widzę ! Mamo,

Tato sprawdź

jak widzę! Mamo

Tato sprawdź

jak widzę

**Regionalna Fundacja Pomocy Niewidomym
Specjalistyczny Punkt Wczesnej Rewalidacji**

41-500 Chorzów, ul. Dąbrowskiego 55A
tel. (032) 348-25-45, 241-11-13 wew.23